

KOROŠEČ

Uredništvo in upravništvo v Velikovcu.

List izhaja vsak torek na dveh in vsak petek na štirih straneh.

Naročnina znaša: celoletno 12 K, polletno 6 K, četrtletno 3 K.

Velikovec, 3. decembra 1919.

Cene inseratom: enostopna pettivrsta ali nje prostor 40 vinarjev. Uradni razglasi po 2 K. Pri naročilu nad 10 objav popust.

Obupen klic iz beljaške okolice.

(Konec.)

Pri nas se klati okrog mnogo takih mož, ki imajo kosmato vest in so zato pobegnili iz cone A. Njihove žene prihajajo čez demarkacijsko črto in prinašajo na hrbtu polne vreče živil. Pri tem pa zabavljajo čez „čuše“, to je čez Jugoslovane, da je strah! Pri-povedujejo, da je pri vas lakota in beda. Pa čudno: zvečer, ko se zmračí, se zopet vračajo po skrivnih stezah k vam, v deželo lakote, da naberačijo in nakupijo masti, moke, sladkorja, tabaka itd.

Prepričan sem, da bi mi ne verjeli, ako bi vam povedal, kakšne so cene v Beljaku. Da se dobi tu vse samo na karte, in sicer veliko manj, kot je napisanega na karti, to pač veste. Masti tu sploh ni dobiti. Morebiti se te usmili kak Lah, če mu ponudiš za kilo masti 100 K. Mesa dobi vsaka oseba po 10 dek na teden. Grozno primanjkuje tudi petroleja; v Beljaku so pred kratkim plačevali za liter petroleja po 15 K. Sladkorja ni. Kadar pride, ti ga nakažejo po 1/2 kg za 2 meseca. V Celovcu so pod roko ponujali po 35 K za kilo sladkorja.

Tu imamo tudi „Brotsteuer“, to je davek na kruh. Srednji kmet plačuje 300 do 400 K krušnega davka. Imamo tudi „Vermögenszuwachs-Steuer“; ta davek je posebno občuten. Na davkarji v Beljaku imamo tudi oddelek za oddajo premoženja (Abteilung für Vermögensabgabe). Ta oddelek je tudi zaprl vse hranilnice, tako da ne more nihče dvigniti več kot 1000 K.

Pa pri nas kmetih se pomanjkanje še ne vidi tako očito. Grozno pa trpijo ljudje po mestih!

Na Dunaju ljudje kar umirajo od lakote; kdor tega ne verjame, naj čita dunajske liste! Vlaki ne vozijo, ker ni premoga. V Zilsko dolino vozi vlak samo vsak drugi dan; ob nedeljah tudi italijanski vlaki ne vozijo več.

Pobirajo nam živino, pobirajo krompir; od vsakega litra mošta pa, ki priteče iz stiskalnice (preše), moramo plačevati davek kar na mestu. In kadar prihajajo rekvirirat, začenjajo vedno najprej pri slovenskih kmetih.

Tudi najbolj zabiti kmetje že zabavljajo čez Avstrijo. Po avstrijskih gostilnah se vedno pogosteje sliši, da reče kdo: „Živela Jugoslavija!“ Če bi tudi mi glasovali, bi se naše občine

najbolj izkazale: ne le Slovenci, ampak tudi Nemci bi glasovali za Jugoslavijo.

Vsem tistim bedakom, ki so zdaj pri vas, pa si želijo pod Avstrijo, želimo, naj bi prišli za kazen čez zimo k nam v Zilsko dolino, kjer bi morali živeti od nakaznic. Res je, papir je tukaj bolj po ceni kot pri vas. Zato pa imamo toliko nakaznic za živila itd., da se že res ne spoznamo več! Škoda je le, da na te nakaznice (karte) nič ne dobimo!

Iz cone B.

Hudi časi še bodo, tako so pre-rokovali. Pride čas, ko bo stal „špic“ pri gospodinji, kadar bo vsajala kruh. Štel bo hlebe, od katerih bo treba plačati davek. Tedaj se bo gospodinja razjezila in bo pognala špiclna z loparjem. Kdo bi to verjel, pa je le res tako, a ne pri nas v Jugoslaviji, ampak v Avstriji, kjer plačujejo krušni davek. V sosednji občini Vernberg, onkraj Drave, je plačal neki posestnik (Matija Vošpernik) nad 300 K, drugi (J. Vošpernik) nad 400 K tretji pa (L. Schöffman) nad 600 K krušnega davka. Pa še ne vedo, ali je to za celo leto, ali samo za pol leta.

Pa to še ni najhujše. Orožniki hodijo z nasajenimi bajoneti od hleva do hleva in popisujejo vso živino, da bi nihče nič ne prodal, kamor bi sam hotel. Če je tele 3 dni staro, se ga mora že prijaviti. Saj še doma klati ne bodo smeli, tudi svinj ne, ampak le v Beljaku v klavnici, kjer bo dobil posestnik, kolikor mu pač pripade po številu oseb, vse drugo bo moral oddati.

Vedno bolj pogostoma nam kličejo sosedje onkraj črte: Pridite in rešite nas, drugače nam ni živeti! Tam ni več nemčurjev. Pri nas pa še dovolj, ker se jim godi predobro. Samo 14 dni bi jih bilo treba poslati onstran črte, pa bi prišli nazaj, sili Avstrije in lačni našega kruha.

Gospodarske novice.

Nemcem gre trda za krompir.

Dobili smo v roke oklic nemško-koroške deželne vlade, ki milo prosi kmete, naj razen krompirja, ki ga je vlada rekvirirala (78 vagonov), oddajo prostovoljno kar največ krompirja po

najnižji ceni, ker mora mestno prebivalstvo stradati. Avstrijski kmet je res siromak; smili se nam pa tudi koroška deželna vlada, ki mora okrog kmetov tako beračiti!

Kolkovanje bankovcev.

Kolkovanje bankovcev se je pričelo v Sloveniji 30. preteklega meseca. (Več o tem v prihodnji številki.)

Izvoznice za živež in drva.

Izvoznice za živila izdaja podružnica centralne uprave za promet z inozemstvom v Ljubljani, za drva pa šumska industrijska centrala ministerstva za trgovino v Ljubljani.

Dopisi.

Libeliče. Tukajšnja pošta ima še vedno nemški pečat „Leifling“. Skrajni čas je že, da poštno ravnateljstvo preskrbi slovenski pečat. Dovolj časa je stara Avstrija prezirala in zaničevala naš jezik. Zato zahtevamo, da se spake-dranka „Leifling“ takoj odpravi in nadomesti s slovenskim imenom „Libeliče“.

Št. Vid v Podjuni. V nedeljo dne 24. t. m. smo praznovali „hohceh“ našega dobrega prijatelja Blantarjevega Joheja, pd. Blantarja v Št. Vidu. Vzel je kot svojo življensko družico vrlo gospodično Anico Krušic iz Bilčovsa. Oba sta dobra in zavedna Slovenca. Novoporočencema želimo obilo sreče v novem stanu! „Bog ju živi!“

Št. Vid v Podjuni. Tudi pri nas imamo še par zasljeplencev, ki trobijo še vedno v stari rog! Bog jih razsveti in jim daj pravo pamet!

Celovec. Folksveroyci se ne marajo več iti vojake in zapuščajajo vsak dan svoje kompanije (dezertirajo), ker so lačni. Zato pa bi Nemci radi imeli še naš del Koroške, da bi se parkrat pošteno najedli. Posebno radi bi nam zdaj o Božiču pomagali pri klobasah in potticah.

Kotlje. Dne 26. novembra sta se tukaj poročila Anton Petrič, lesotržec, in Antonija Lužnik, hči uglednega in narodnega gostilničarja in trgovca. Želimo jima obilo sreče. Na gostiji sma se spomnili tudi naših revnih dijakov, ter nabrali zanje 72 K, od katerega zneska smo poslali polovico „Dijaškemu domu“, polovico pa smo oddali občinskemu podpornemu odboru.

Dnevne novice.

Uvedenje selske službe. Z dnem 1. decembra se uvede pri kr. poštнем uradu Ruda dostavljanje poštnih pošiljatev po selskem pismonošu v sledeče vasi:

I. okraj: Dobrova, Sv. Nikolaj, Spodnja vas, Sv. Radegunda, Led, Drumlje.

II. okraj: Lipa, Sv. Martin, Sv. Lovrenc, M. Djekše, Lipica, Hrasnice.

Dostavljanje se bo vršilo: I. okraj: torek, četrtek, sobota. — II. okraj: vsak dan razen nedelje.

Mali Šent Vid. Aleš Hubelnik, po domače Neuhofer, star 13 let, se je dne 14. preteklega meseca igral z vojaško patrono, ki je pri tem eksplodirala ter mu odbila na desni roki 3 prste. Stariši, pazite vendar bolje na svoje otroke in pošiljajte jih pridno v šolo, da vam ne bodo delali doma nadlege!

Št. Rupert pri Velikovcu. Drugo adventno nedeljo in na praznik Marijinega brezmadežnega spočetja bodo v tukajšnji župnijski cerkvi duhovne vaje za Marijino družbo. Vodil jih bo g. dr. Janko Arnejc, župnik v Žrelcu. Pridige bodo na obeh dneh ob 1/2 9. uri dopoldne in ob 2. uri popoldne. Slovenska dekleta, pridite!

Politične novice.

Vojna ali mir?

Da razmerje med našo državo in Italijo ni najboljšo, to vemo pač vsi. Vendar je pa laž, da bi se mi in Lahi pripravljali na vojno. Italija sama je uradno izjavila, da noče vojne in da bo s silo preprečila vsako nadaljno napadanje prismojenega Danuncija. Sicer je pa tudi Jugoslavija s svojim svetovno znanim vojaštvom popolnoma pripravljena, da pristrizže takim ptičem predolge peruti!

Naše prireditve.

Gorenče pri Rudi. V nedeljo, dne 7. decembra se vrši tukaj v šoli šolarska slavnost. Na vzporedni so: igra „Deklica s tamburico“, deklamacije, petje in tombola.

Pliberk. Telovadno društvo „Sokol“ in „Narodna čitalnica“ priredita v prostorih narodne šole v Pliberku v petek, dne 5. t. m. ob 1/2 6 uri zvečer svoj prvi Miklavžev večer.

Libeliče. V dopisu iz Libelič smo v 32. številu „Korošca“ poročali, da je pri veselici sodelovala šolska mladina. Zdaj se nam pa piše, da to ni res, ampak da so igrali domači fantje in dekleta, ne pa šolski otroci.

Drava: V nedeljo 7. decembra, ob 2. uri popoldne je tukaj shod. Pride naš priljubljeni govornik g. poslanec Grafenauer. Zato vsi na shod!

Zahvala.

Podpisanec se v imenu delavcev gospodu učitelju Möderndorferju najpristrčneje zahvaljujem za trud, ki ga je imel za nas pri razdelitvi živil.

Mali Šent Vid, dne 29. novembra 1919.
Bucela.

Več mizarskih pomočnikov

se sprejme takoj na delo. Plača s hrano po 6 do 8 K, brez hrane 15—20 K na dan. Naslov pod „Mizar“ na upravništvo „Korošca“ v Velikovcu.

Naznanilo otvoritve trgovine.

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem prevzel znano trgovino z železom

Nikolaj Girardis

Pliberk, Krekov trg števil. 22 (prej Glavni trg),

katero sem na novo zalažil z vsakovrstno železnino, kakor: z orodjem za mizarje, kovače, ključavničarje in črevljarje, z okovi za pohištva, žreblji, žico, s paličnim železom in obročjem, s kuhinjsko posodo, z različnimi vrvi, s poljedelskim orodjem, stroji i. t. d.

Za obilen obisk se priporoča

Stanko Pečovnik,

trgovina z železnino

PLIBERK, Krekov trg števil. 22.

Primešaj krmi Mastin!

Enkrat na teden primešaj krmi pest praška Mastin. Ob pomanjkanju krme, ko se uporabljajo nadomestna sredstva za krmila, pa se primeša dvakrat na teden. Redilni prašek Mastin je dobil najvišje kolajne na razstavah v Londonu, v Parizu, v Rimu in na Dunaju. Tisoči gospodarjev hvalijo Mastin, ko ga enkrat polkusijo, in ga ponovno rabijo. 5 zavojev praška Mastin zadostuje za 6 mesecev za enega prašiča ali vola da se bolje redi.

Ako se Mastin pri Vas v lekarnah in trgovinah ne dobi, potem ga naročite po pošti. 5 zavojev Mastina K 20/50 poštne prosto na dom.

Mazilo zoper garje

(naftomazilo) uniči pri ljudeh garje, lišaj, srbečico, kožne bolezni, izpušča je. Pri živini uniči garje. 1 lonček 6, po pošti 7 kron.

Lekarna Trnkóczy
Ljubljana, Kranjsko. Zraven rotovža.

Anton Lečnik, urar in zlatar v Borovljah priporoča svojo veliko zalogo ur v niklu, srebru in zlatu, uhanov, zakonskih prstanov, verižic, budilk in stenskih ur. Zlatnino in srebrnino kupuje po najvišji ceni.

Izobražena gospica,

srednje starosti, dobra kuharica, želi prevzeti gostilno na račun ali pa vstopiti kam za gospodinjjo. Ponudbe sprejema upravništvo „Korošca“.

Rezan les (smrekov, jelkov, borov, mecesnov, bukov)

Tesan les (smrekov, jelkov, borov)

Okrogel les (smreka, jelka, bor, mecesen)

Bukov les (hlode od 25 cm debelosti naprej)

Drva (trda in mehka)

Stoječi les v gozdu

Smrekovo skorjo

kupi

vsako množino

„DRAVA“

lesna trgovska in industrijska družba

M. O. Z.

v MARIBORU.

Kupi „Drava“ Maribor.

Kupi „Drava“ Maribor.